

200905410-24
KV/AKH 315

Bæverfjord 02.09.2015

NVE

Konsesjonsavdelingen

Postboks 5091

Majorstua

0301 Oslo

Innspill til revisjon for Svorka kraftverk

Etter møtet som ble holdt i kommunestyresalen i Surnadal 25. august 2015, tyder overskriften i Tidens Krav 29. august («Berget bra i løvens hule») på at dette egentlig var skumle saker for Statkraft og Svorka, der «Løvens hule» altså var formannskapet og hovedutvalg for teknikk og miljø. Samarbeidsutvalget for Bævera vil med dette prøve å belyse noen av synspunktene vi har som vedrører elva.

Svorka og Statkraft er gjennom konsesjon pålagt å kultivere elva, og dette er vel og bra. Men med den kultiveringspraksis som her legges til grunn kan det stilles spørsmål angående nytten av de snille millioner som blir brukt til dette formålet.

All forskning og observasjon som er- og har vært gjort opp gjennom åra, her med henvisning til NINA sine rapporter angående yngelproduksjon oppstrøms og nedstrøms kraftstasjonen, tyder på at fisk som får en slik start på sitt livsløp neppe har optimale forhold i henhold til sin status i dyreverdenen. Den fisken som kommer seg ut i sjøen, videre ut i det store havet og oppholder seg der i noen år, kommer en dag tilbake til sin barndoms elv. Men hva møter den der? Jo, ei tørrlagt elv som gjør det umulig for den å gå opp, med det resultat at fisken blir gående i sjøen, for så kanskje å søke seg til andre elver til slutt. Les Dyrevernavloven.

Så blir det for oss et spørsmål, når det prinsippet legges til grunn at det kun er pris som har forkjørsrett i denne sammenhengen; hvem det er som har det formelle ansvaret for at elva ser ut som ei elv når vannstanden er minimal? Det lille av vann som da renner der burde da kanaliseres i ett løp, slik at vannet ikke «forsvinner» på stengrunn utover i hele elveløpets bredde, med de følger dette får for fisken.

Som kjent, ble det sist på 50-tallet vedtatt å bygge ut Svorka. Alle var happy grunneiere og kranglet til seg fulle erstatninger, i alle fall oppstrøms kraftstasjonen. Kanskje ikke de nedstrøms, men folk hadde en eller annen tilknytning til anlegget. Prisen ble estimert til 25 millioner kroner og sluttsummen ble på vel 30 millioner, fryktelig mye penger den gang. Det var en gruppe den gang som ikke hadde uttalerett; allmenne interesser. Men i dag er denne gruppen i høyeste grad en del av høringene, så hva med de neste 50 år?

Når man ser på hva det kostet å bygge ut et helt kraftanlegg i 1962-63, så kan ikke 20 millioner i dag være kroken på døra for Statkraft og Svorka. Dette er tvert imot en liten pris å betale for å kunne møte de neste 50 år med et nyansert og oppdatert kraftverk.

I 1993-94 ble Europool etablert, med det formål å samkjøre energi slik at miljøet i Europa skulle bedres – om enn ikke reddes. Før den tid, da kraftverket var en del av det lokale samfunnet, gikk det helt fint å regulere vannreservene i vassdraget, det var sjelden sure miner av den grunn. Så for vårt samfunn har ikke dette vært noen hyggelig utvikling.

Registrerer også at regulanten opplever seg som urimelig framstilt. Det er beklagelig, men såpass må da vel kunne tåles, også med tanke på situasjoner som eventuelt måtte dukke opp i tida framover.

Så nå, etter at tilsynelatende alle grunneiere rett og slett har resignert, er det for de allmenne interessene de neste 50 år at vi med dette ber Statkraft og Svorka om å se på saken med framtidens briller. Elva har hatt en katastrofal utvikling de siste 20 åra, men med en rimelig tilnærming burde essensen i våre innspill kunne realiseres.

Kan vi som bor og lever her i dalføret kunne tenke at elva atter skal bli en positiv nerve for oss?

Det er kanskje et lite tankekors at lille Bævra skulle gi sitt liv for at Europa skulle reddes, det må da i alle fall være noe å ta med seg.

Mvh.

Samarbeidsutvalget for Bævra.

Stein Waage
Lars Deum

Helder Aarbo

Haftor Lovvick

Torge Hagen

Robert Kuus

TROMP LARSEN

Robert Busas

Björn Inekirk